

گزارش سی و هفتمین گردهمایی مدیران گروه های آموزشی

محور بحث: «نقش دانشگاه در حل مسائل ملی و بین المللی»

(در راستای تحقق حداکثری شعار سال: تولید؛ دانش بنیان، اشتغال آفرین)

این نشست با حضور ۱۷۳ نفر از مدیران گروه های آموزشی، اعضای محترم هیأت رئیسه دانشکده ها و دانشگاه، روسای مراکز تحقیقاتی و پژوهشکده ها و مدیران ستادی دانشگاه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۴/۱ در سالن اجتماعات شهید چمران دانشگاه برگزار شد. جلسه با تلاوت آیاتی چند از کلام ... مجید و برپایی سرود جمهوری اسلامی ایران آغازگردید. سپس سخنران ها به ارائه بیانات خود به شرح زیر پرداختند.

دکتر کرد نائیح: مبحثی در استراتژی داریم تحت این عنوان که ریشه استراتژی، خواست ها است و استراتژی اصولاً با رقابت آغاز می شود. در عالم حیات رقابت بین همه موجودات زنده اتفاق می افتد. دو نوع رقابت داریم طبیعی و استراتژیک. رقابت طبیعی که براساس نیازهای فطری موجودات است اما رقابت استراتژیک دو ویژگی دارد: (۱) منطق و خرد (Logic) (۲) تصویرسازی و خلاقیت (Imagination). خداوند در انسان ها این دو ویژگی را قرار داده است و در قرآن کریم هم از ویژگی عقلانیت و خرد با تعریف سرگذشت قوم های مختلف، نام برده است. واژه عقل و خرد در قرآن، از استتار و محافظت می آید و در قرآن داستان هایی را تعریف می کند می گوید، چرا تعقل نمی کنید؟ همچنین می گوید، برای این که از شر رها شوید و مصون بمانید، از عقل استفاده کنید و ما را دعوت به فکر کردن و تعقل می کند. دومین ویژگی خلاقیت و تصویرسازی است که خداوند این ویژگی را به ما داده که دائماً می توانیم تصویرسازی کنیم که البته این امری اکتسابی است و انسان ها با تمرین و مطالعه این ویژگی را می توانند به منصفه ظهور برسانند. رقابت در جوامع و سازمان ها پیچیده است. البته دنیای قرن ۲۱ می خواهد رقابت را به حداقل برساند و مدیریت را جمع می کند. در دانشگاه ها هم مقل تمام سازمان ها رقابت هست. در سازمان هایی که فرهنگ سازمانی پشتیبان، قوی و سازگار باشد، رقابت عقلانی است. فرهنگ سازمانی قوی و سازگار یعنی این که در آن سازمان روحیه کار جمعی و هم افزایی مثبت وجود دارد که باعث می شود همه بصورت تیمی کار کنند و انطباق با محیط بیشتر شده و این سازمان ها بهتر رشد می کنند. به برکت نظام جمهوری اسلامی و درایت مدیران دانشگاه، در سنوات گذشته، مدیریت دانشگاه و همکاری بدنه دانشگاه موفق بوده است.

امروز ما باید از نسل چهارم دانشگاه ها به نسل پنجم یعنی دانشگاه های بدون مرز حرکت کنیم. دانشگاه های توفیق طلب، صرفاً به بقا و حفظ وضع موجود فکر نمی کنند بلکه به توسعه مرزها فکر می کنند. بنابراین دانشگاه تربیت مدرس هم

نیاز دارد در سطح ملی و بین المللی به توسعه مرزها حرکت کند و البته تاکنون هم زحمات زیادی در این زمینه کشیده شده است.

مثلاً در سال های ۹۲-۸۸ دانشگاه از رتبه ۱۱ به رتبه ۲ دانشگاه های جامع رسید. ما توانستیم مزیت های رقابتی پایدار ایجاد کنیم که بتوانیم هم در داخل و هم در مرزهای بین المللی موفقیت های خود را افزایش دهیم.

دکتر علامه: ظرفیت ها و نقش دانشگاه در دیپلماسی علم و فناوری

ایشان در ابتدای سخن، به زیرساخت های لازم برای دیپلماسی علم و فناوری به شرح زیر اشاره کردند.

۱. تجربه موفق و بی نظیر دانشگاه در داخل کشور در تربیت استاد در همه رشته ها/ گرایش ها
۲. جامع بودن دانشگاه تربیت مدرس
۳. حمایت و پشتیبانی وزارت عتف
۴. حدود ۷۷۰ نفر عضو هیات علمی متعهد و متخصص تمام وقت
۵. دوره های تحصیلات تکمیلی - که باعث شده کیفیت آموزش و پژوهش در سطح بالایی قرار بگیرد
۶. جایگاه علمی مناسب دانشگاه در رتبه بندی های داخلی و بین المللی
۷. فضای آموزشی و پژوهشی و سایر امکانات
۸. پارک علم و فناوری ومراکز تحقیقاتی و شرکت های دانش بنیان
۹. ایجاد واحد بین الملل در منطقه آزاد اروند (آبادان)
۱۰. تدوین و تکمیل فرایندها، شیوه نامه ها و زیر ساخت ها برای پذیرش دانشجوی غیر ایرانی

سپس به اهمیت سرمایه گذاری در حوزه دیپلماسی علم و فناوری اشاره کردند.

- ❖ **علمی- پژوهشی:** نیاز دانشگاههای کشورهای مسلمان و همسایه به تامین نیروهای متخصص و محقق و کار آفرین
- ❖ **فرهنگی:** گسترش فرهنگ اسلامی- ایرانی در منطقه و جهان از طریق آموزش و تربیت نیروهای متخصص
- ❖ **سیاسی:** گسترش روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی از طریق ارتباطات و تعاملات بین دانشگاهی
- ❖ **توسعه ای:** ایجاد ظرفیت های جدید برای دانشگاه و استادان در گسترش روابط علمی بین المللی
- ❖ **اقتصادی:** جذب گرنت های منطقه ای و بین المللی برای انجام پروژه های تحقیقاتی و کسب درآمد از محل پذیرش دانشجویان شهریه پرداز غیر ایرانی

ایشان در ادامه به مسئولیت مدیران اجرایی و ستادی دانشگاه در توسعه دیپلماسی علمی و وظایف مدیران اجرایی در بخش پذیرش دانشجوی اشاره نموده و یادآور شدند که دانشکده ها و گروههای آموزشی در توسعه فعالیت های بین المللی وظیفه خطیری را به عهده دارند.

سپس به آمار دانشجویان بین الملل دانشگاه اشاره نموده و رتبه دانشگاه را در رتبه بندی های شانگهای و وبومتریکس بیان کردند. ایشان گفتند که در حال حاضر تناسب در پذیرش دانشجوی غیر ایرانی در دانشکده ها وجود ندارد. ایشان درخواست کردند که گروه ها برنامه ریزی کرده و فعالانه تر عمل نمایند. همچنین گفتند که باید نسبت دانشجویان به خارج تنظیم شود و سعی کنیم تنوع ملیت ها را بیشتر کنیم.

در ادامه برخی چالش های موجود داخلی و بین المللی را به شرح زیر برشمردند.

چالش های بین المللی:

۱. تحریم های ظالمانه و همه جانبه
۲. وضعیت نامناسب اقتصادی
۳. کاهش عضویت در سازمان ها و انجمن های بین المللی
۴. تمایل به همکاری با کشورهای غربی و عدم استفاده از ظرفیتهای بلوک شرق

چالش های داخلی:

۱. رویکرد سنتی به شیوه های پذیرش دانشجو و آموزش
۲. مشکلات رفاهی دانشجویان غیر ایرانی
۳. یادگیری زبان فارسی
۴. نبود بستر مناسب برای تعاملات بین المللی و پذیرش دانشجوی غیر ایرانی

در پایان به گوشه ای از خدمات ارائه شده به دانشجویان بین الملل دانشگاه نظیر خدمات کنسولی، بازدیدها، برگزاری کارگاه ها و... اشاره نمودند.

دکتر اقبالی: ضرورت و اهمیت تأسیس پردیس اروند در آبادان

ایشان در ابتدا به اهمیت آزاد اروند و تأسیس واحد بین الملل دانشگاه در خارج از تهران اشاره نمودند و گفتند که رئیس دانشگاه دستور دادند که محل مناسبی برای ایجاد واحد بین الملل جایابی گردد و در ضمن روی بودجه دانشگاه هم حساب باز نکنید. در بررسی ها، بهترین مکان برای ایجاد این واحد که قانون در اختیار ما گذاشته و می توانیم بیشترین دانشجو را جذب کنیم، خطه جنوب کشور است. پراکندگی جمعیت در این منطقه بیشتر از سایر نقاط کشور است. حدود ۵ میلیون نفر در استان خوزستان ساکن هستند. در همسایگی شرقی ما در کشور عراق حدود ۸ میلیون نفر جمعیت با فاصله کم از این استان و در سمت دیگر کویت و در مجموع جمعیتی بالغ بر ۱۵ میلیون نفر در این منطقه وجود دارد که این امکان خوبی برای راه اندازی این واحد در اختیار دانشگاه قرار می دهد. در ضمن چون در منطقه آزاد، مرز برداشته شده است، اتباع خارجی بدون روادید می توانند تردد کنند و بهترین مکان منطقه آزاد اروند تشخیص داده شد و البته رئیس منطقه آزاد اروند هم از طرح استقبال کردند. سپس هیأت مؤسس تشکیل شد و فضایی بالغ بر ۱۰۰۰ متر مربع

برای امور آموزشی و ۵۰۰۰ متر مربع برای محوطه به این واحد اختصاص داده شد و سایر فضاها هم به مرور آماده خواهد شد.

ایشان یادآور شدند که بخش بعدی، مسئولیت مدیران گروه ها است که از ظرفیت بوجود آمده استفاده کرده و اعضای هیأت علمی مورد نیاز این واحد را تأمین نمایند. گروه هایی که امکان جذب دانشجوی غیر ایرانی را دارند اعلام آمادگی نمایند تا شعبه ای از گروه مربوط را در پردیس ارونند راه اندازی نماییم.

در ادامه برنامه، اعضای هیأت رئیسه دانشگاه به پرسش های مدیران گروه های آموزشی پاسخ دادند. در انتهای برنامه، آقای دکتر دانشجوی، رئیس محترم دانشگاه، بیاناتی به شرح زیر ارائه نمودند.

اولین نکته ای که مایلم به یادآوری کنم این است که نیمسالی که گذشت، یک نیمسال عادی نبود. بخشی از کلاس های آموزشی غیر حضوری و بخشی حضوری بود. بنابراین برگزاری یک امتحان پایان ترم استاندارد و با کیفیت یک ترم حضوری، عادلانه به نظر نمی رسد همچنین برگزاری این امتحان با کیفیت دوره کرونا هم عادلانه نیست. پس یک نگاه میانه ای را می طلبد. اساتید محترم لطفاً با دانشجویان همراهی نمایید و هر دانشجویی که متقاضی حذف درس است، موافقت فرمایید. توجه فرمایید ما با دانشجویان با استعدادی طرف هستیم که در معرض مشکلات بی شماری قرار دارند و در معرض افسردگی هستند لطفاً به حفظ سطحی از استانداردها، امور را تسهیل فرمایید. قبول کنید که شرایط عادی نبوده پس نباید از دانشجویان هم انتظار زیادی داشت.

همچنین از اساتید علوم تربیتی و روانشناسی درخواست می کنم در تابستان برنامه هایی را برای دانشجویان داشته باشند، اگر این اساتید امکانی دارند لطفاً به آقای دکتر دردایی معاون محترم فرهنگی - اجتماعی و دانشجویی منتقل فرمایید.

در بحث بین الملل آرزوی یک حرکت بزرگ دارم. ما دنبال این هستیم که تا انتهای ۱۴۰۳، حدود ۲۰۰۰ دانشجوی بین الملل داشته باشیم و این نیاز به ریل گذاری جدیدی دارد و از همه اعضای محترم هیأت علمی درخواست دارم که از نظر تخصصی کمک نمایند. در نظر است که از محل هر دانشجوی بین الملل ۳۰٪ به دانشگاه و ۷۰٪ به دانشکده پرداخت گردد و در اینصورت دانشکده پاسخگوی گروه خواهد بود نه دانشگاه.

از زمانی که این پست را تحویل گرفتم بر روی ۳ موضوع تمرکز داشته ام که وابسته به بودجه دولت نباشد. باید فضایی ایجاد کنیم که هیأت علمی بتواند فعال عمل کند و این چشم انداز (vision) دانشگاه باید باشد.

بحث جذب منابع مالی از طریق دانشجویان ایرانی و غیر ایرانی. البته آیین نامه های موجود اجازه حرکت تا همین جا را به ما می دهند بنابراین بحث اول اصلاح آیین نامه ها است تا افراد در برابر کار بهتر و بیشتر، درآمد بیشتری داشته باشند.

منطقه آزاد اروند یکی از همین نمونه هاست. اعضای هیأت علمی که مایل به همکاری هستند، این دوره ها به صورت مجازی برگزار می شود با همان سقف و ضریب ۲ مانند پردیس. ما در این زمینه نیازمند کمک فکری، صبر و شکیبایی و اعلام نقاط ضعف توسط همکاران محترم هستیم.

بحث دیگر مربوط به سازمان توسعه و سرمایه گذاری است که چند دانشگاه در طرح آن دخیل بودند و یکی از آن دانشگاه ها، تربیت مدرس است. این سازمان قرار است در قالب هولدین تأسیس شود و بصورت پروژه ای کار کند. یعنی هر پروژه یک شرکت می شود و افرادی با آن پروژه همکاری می کنند و در پایان آن افراد می روند و پروژه جدید با افراد جدید شروع به کار می کند.

تمهیداتی فراهم شده است که اگر اختیاراتی اضافه بر اختیارات هیأت امناء به دانشگاه داده شود، از اول سال ۱۴۰۳، دانشگاه تربیت مدرس هیچ بودجه ای از دولت نخواهد گرفت و حتی حقوق هیأت علمی توسط دانشگاه پرداخت خواهد شد. پذیرش دانشجوی دولتی بدون بودجه دولتی خواهد بود و دولت تنها کف حقوق را مشخص می کند، ولی سقف را هیأت امنای دانشگاه تعیین خواهد کرد. هر دانشکده ای که فعال تر باشد و درآمد پایدار بهتری داشته باشد، درآمد بیشتری خواهد داشت. دانشگاه MIT را ببینید و یا سایر دانشگاه های مطرح دنیا، چقدر بودجه آن توسط دولت تأمین می شود؟ ما نمونه های موفق دنیا را می خواهیم بومی کنیم پس باید صبر و استقامت داشته باشیم و اولین تغییر و تحول، ایستادگی است که از همکاران محترم می خواهم اعتماد کرده و همراهی کنید. ما این اختیارات را از دولت خواسته ایم و قرار است تربیت مدرس به عنوان پایلوت عمل نماید. نمونه آن تأسیس واحد بین الملل اروند بدون هزینه از سوی دانشگاه است.

در این راستا به اساتید محترم کارت گرنت داده خواهد شد که هر یک از اعضای هیأت علمی خودشان هزینه می کنند و با رعایت قوانین و رسید هزینه کرد، می توانند تسویه حساب نمایند.

مساله بعدی تولید کتاب است. در نظر است امکانی فراهم کنیم که افراد برای تألیف و چاپ کتاب ترغیب شوند. در این زمینه با آقای دکتر عبدالله زاده معاون محترم پژوهشی و فناوری پیگیر هستیم. چاپ مقاله هم البته بسیار مناسب است به شرطی که مشکلی از مسائل کشور را حل کند و یا راه حلی پیشنهاد نماید نه این که صرفاً از آن برای ارتقا استفاده شود. صرف مقاله و استفاده از آن برای ارتقاء خوب نیست و درصددیم که آیین نامه ارتقاء را نیز بازنگری کنیم.

ایشان در پایان گفتند که در بحث بودجه نیازمند ارتباطات همه همکاران محترم هستیم. همه کشورها ضابطه دارند و ما یک چیزی بیشتر داریم و آن رابطه است که در کشور ما مهم است. پس شما هم از روابط خود استفاده کنید یا آن ها را به ما معرفی نمایید تا بتوانیم از آن ها استفاده کنیم.

جلسه ساعت ۱۲:۳۰ دقیقه با ذکر صلوات بر محمد و آل محمد خاتمه یافت.